

לקט שאלות העוסקות בדרכי תצורה: גזורי שם

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ט, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

16. ג. שמות הפועל לְטַלֵּף, לְצַיֵץ (בטוויטר) רווחים בעברית. נוסף עליהם נוצרו בלשון הדיבור גם לְגַלֵל ולְפַסֵּק.

(3) שורשיהם של שמות הפועל האחרים מקורם בלעז. באיזה אופן נוצרו השורשים האלה?

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ח, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

15. ג. לפניך מילים מודגשות מתחום הספורט הנוטות במשקלי שמות הפעולה.

האַבְקוֹת, שְׁחִיָה, הִתְעַמְלוּת, אֶגְרוֹף, חֲתִירָה,

מְגוּר (נוקאאוט) — מכת אגרוף שאחריה היריב אינו מסוגל לעמוד שוב על רגליו.

סְבִסוֹב — תנועה של שחקן כדורסל שבה רגלו האחת קבועה בִּמְקוֹם כמו ציר ורגלו השנייה נעה בחופשיות.

(1) השורש של אחת מן המילים המודגשות הוא שורש גְזוֹר שֵׁם.

ציין את שם העצם שממנו נגזר השורש.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חצב־ברק, אוגוסט 2017, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

13. ב. לפניך משפט, ובו שלוש מילים מודגשות. קרא אותן, וענה על הסעיפים שאחריו.

הטלפון הסלולרי עוזר לבני דור ה-Y לְהִתְמַקֵּם במרחב באמצעות מְפּוּי ממוחשב, ומסייע להם לְתַקְּשֵׁר עם העולם.

(1) הקף את המילה המודגשת היוצאת דופן מבחינת דרך ההיווצרות של השורש.

(2) הסבר את דרך ההיווצרות של השורש במילה היוצאת דופן.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ז, מס' 75281

פרק ג: מערכת הצורות

16. ב.

בספרייה לומדים לְאַתֵּר מידע ולְתַעֵד אותו.

לפניך קביעה: שני הפעלים לְאַתֵּר ולְתַעֵד הם גְּזוּרֵי שֵׁם, ורק אחד מהם הוא גם תְּנִינִי.

נמק את שני חלקי הקביעה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ז, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

15. ב.

(4) ילדים קטנים יוצרים לעתים פועלי לבוש, למשל: לְמַעַל מעיל, הַתְּפֹגֶ'מְתִי בפיג'מה.

הסבר את התהליך הלשוני שהביא ליצירת השורשים בפעלים שיצרו הילדים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חורף תשע"ז, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

15. ב.

לפניך שתי מילים: שְׂוֹק וּמְמוֹן.

- ציין מה מייחד את דרך היווצרותם של השורשים של המילים האלה.

- בחר בַּאֲחַת מן המילים, והסבר כיצד נוצר השורש שלה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, חצב־ברק, אוגוסט 2016, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

13. א.

לפניך משפט ובו שני שמות פועל מודגשים.

יש לְעַדְכֵן את רשימת המשתתפים בטיול ולְנִילֵן את הדף כדי שלא יירטב.

- ציין את השורש של כל אחד משמות הפועל.

I. לְעַדְכֵן _____

II. לְנִילֵן _____

- הסבר את דרך ההיווצרות של כל אחד מן השורשים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ו, מס' 75281

פרק ג: מערכת הצורות

13. ד.

לפניך שמות פועל משורשים מרובעים. הסבר את דרך ההיווצרות של

כל אחד מן השורשים.

לְעַדְכֵן _____

לְנִילֵן _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשע"ו, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

15. ב.

לפניך משפטים ובהם שלוש מילים מודגשות.

- הוועדה המייעצת דְּוָחָה על ממצאיה.
 - מזון מְתַעֵשׂ גורם לבזבז משאבים.
 - עורך המחקר שֶׁקָלַל את התשובות שבשאלונים.
- ציין את השורש של כל אחת מן המילים, והסבר כיצד נוצר השורש.

דְּוָחָה

מְתַעֵשׂ

שֶׁקָלַל

עברית: הבנה, הבעה ולשון, מרכיב 70%, חורף תשע"ו, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות

14. ה.

לפניך שני פעלים שנגזרו משורשים מרובעים.

I. מְסַרֵּר החלופה העברית שהציעה האקדמיה ללשון העברית לפועל סִמַּס, המקובל בלשון הדיבור.

II. טִלְפֵּן

הסבר את דְּרֵךְ ההיווצרות של כל אחד מן השורשים המרובעים.

טִלְפֵּן
